

ποτέ δεν είναι πολύ νωρίς
για να **ξεκινήσουμε να διαβάζουμε**
στα παιδιά που αγαπάμε!

διαβάζοντας
μεγαλώνω

www.diavazontas.org

e-mail: info@diavazontas.org

 Διαβάζοντας Μεγαλώνω

ΤΟΝ πρώτο χρόνο

Πάρτε το μωρό σας αγκαλιά και μοιραστείτε μαζί του τις λέξεις και τις εικόνες ενός βιβλίου

Τα μωρά λατρεύουν τη φωνή σας και έχουν ανάγκη από την παρουσία σας. Όταν τους μιλάτε, όταν τους τραγουδάτε, όταν τα νανουρίζετε, τα βοηθάτε να νιώσουν ασφαλή και χαρούμενα και τους δίνετε ένα πολύ σημαντικό μήνυμα: είμαι εδώ, είμαι δίπλα σου, σ' αγαπάω. Το ίδιο αίσθημα χαράς και ασφάλειας νιώθουν τα μωρά όταν τα παίρνετε αγκαλιά και μοιράζεστε μαζί τους τις λέξεις και τις εικόνες ενός βιβλίου. Και με τον ίδιο τρόπο που αγαπούν την αγκαλιά και τη φωνή σας, θα αγαπήσουν και το βιβλίο.

Στα πρώτα του γενέθλια φροντίστε να έχει ένα τουλάχιστον δικό του βιβλίο

Βάλτε το βιβλίο στη ζωή του μωρού σας και αφήστε το να το γνωρίσει ως αντικείμενο, εξερευνώντας το με όλες του τις αισθήσεις. Να το αρπάξει, να το δαγκώσει, να το «δοκιμάσει», να το κρατήσει ανάποδα, να γυρίσει τις σελίδες του πολλές μαζί, να το μεταφέρει από το ένα χέρι στο άλλο, να το πετάξει, να το ξαναπάρει, να σας το δώσει. Δώστε στο μωρό σας την ευκαιρία να εξερευνήσει το βιβλίο με τον ίδιο τρόπο που εξερευνά τα ίδια του τα χέρια, τα κάγκελα του κρεβατιού του, το πιάτο και το κουταλάκι του, τα πρώτα του παιχνίδια.

Τα πρώτα του βιβλία

Τα βιβλία για μωρά 6-12 μηνών πρέπει να είναι κατασκευασμένα από μη τοξικά υλικά και να μπορούν να καθαριστούν εύκολα. Συνήθως είναι φτιαγμένα από χοντρό χαρτόνι και έχουν μικρό μέγεθος, ενώ υπάρχουν, επίσης, πάνινα βιβλία, καθώς και βιβλία αδιάβροχα για την ώρα του μπάνιου. Προτιμήστε τα βιβλία από χαρτόνι· θα συνεχίσουν να τραβούν το ενδιαφέρον του παιδιού σας και τα επόμενα χρόνια, καθώς θα ανατρέχει σε αυτά ακόμα και όταν θα είναι σε θέση να παρακολουθήσει βιβλία με μικρές ιστορίες. Για τα πολύ μικρά παιδιά είναι κατάλληλα τα βιβλία με απλές και καθαρές εικόνες που απεικονίζουν πρόσωπα, ζώα ή οικεία αντικείμενα της καθημερινότητας, όπως ένα πιάτο ή μια μπάλα. Μια άλλη μορφή εικόνας που αρέσει πολύ στα μωρά είναι οι φωτογραφίες. Δοκιμάστε να τους δείξετε κάποιες από το οικογενειακό σας άλμπουμ.

Η περιπέτεια της ανάγνωσης ξεκινά

Πάρτε αγκαλιά το μωρό σας, δείξτε του τις εικόνες των βιβλίων και μιλήστε του για αυτά που απεικονίζουν. Κάποια στιγμή, γύρω στα πρώτα του γενέθλια, θα δείξει την προτίμησή του σε κάποιες εικόνες, βγάζοντας φωνούλες που εύκολα θα αναγνωρίσετε ή χτυπώντας το χέρι του στις συγκεκριμένες σελίδες. Λίγες εβδομάδες ή λίγους μήνες αργότερα, θα αρχίσει να δείχνει μια εικόνα με σκοπό να μοιραστεί το ενδιαφέρον του μαζί σας αναζητώντας ταυτόχρονα με το βλέμμα του το δικό σας ώστε να βεβαιωθεί ότι κοιτάζετε σωστά! Ανταποκριθείτε στο κάλεσμά του δείχνοντας τη χαρά και τον ενθουσιασμό σας, καθώς πρόκειται για ένα σημαντικό αναπτυξιακό βήμα του μωρού σας που θέτει τη βάση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης με τους άλλους.

ΤΟΝ δεύτερο χρόνο

Ο μαγικός δεύτερος χρόνος

Λίγο μετά τα πρώτα του γενέθλια θα αρχίσετε να βλέπετε ότι το παιδί σας εξοικειώνεται όλο και περισσότερο με το βιβλίο: το κρατά, προσπαθεί να γυρίσει τις σελίδες, δείχνει τις εικόνες με το δάχτυλο, ενώ συχνά σας το δίνει για να του το διαβάσετε.

Στους 15-18 μήνες αρχίζει σταδιακά να γυρνάει τις σελίδες μία-μία και όχι όπως πριν πολλή μαζί, ενώ καταλαβαίνει αν βλέπει ανάποδα την εικόνα ενός προσώπου και γυρνά το βιβλίο στη σωστή θέση – κάποιες φορές γυρνάει το πρόσωπο του ανάποδα για να δει σωστά την εικόνα!

Μετά τους 18 μήνες αρχίζει να επαναλαμβάνει κάποιες από τις λέξεις που δίνουν όνομα στις εικόνες. Δοκιμάζει όλο και πιο συχνά να πει την τελευταία συλλαβή ή την τελευταία λέξη μιας φράσης, αν την ώρα που του διαβάζετε κάνετε μία παύση, ιδίως αν πρόκειται για στίχια. Πολλές φορές δεν περιμένει καν να κάνετε παύση – «πετάγεται» και σας προλαβαίνει! Αν η ανάγνωση έχει μπει στην καθημερινή σας ρουτίνα, θα διαπιστώσετε ότι το παιδί σας στα δύο του χρόνια θα συγκεντρώνει την προσοχή του στην ιστορία για μεγαλύτερο διάστημα. Αν κάποιο βιβλίο του αρέσει, είναι πολύ πιθανό να ξεκινήσει να το «διαβάζει» στις κούκλες ή στα ζώακια του.

Τα βιβλία για τον αναγνώστη που βαδίζει προς τα δύο του χρόνια

Για τα παιδιά 12-24 μηνών είναι κατάλληλες οι πολύ απλές ιστορίες με λίγες λέξεις που αναφέρονται σε καθημερινές εμπειρίες (το φαγητό, το παιχνίδι, τον ύπνο) και έχουν πρωταγωνιστές παιδιά της ηλικίας τους ή ζώα. Κατάλληλα είναι, επίσης, τα βιβλία με ανοίγματα ή με κινούμενα τμήματα που οδηγούν σε τροποποίηση, απόκρυψη ή αποκάλυψη της εικόνας και τους επιτρέπουν να κάνουν υποθέσεις. Όσο περισσότερο τα παιδιά πλησιάζουν στην ηλικία των 2 ετών τόσο περισσότερο απολαμβάνουν αστείες ιστορίες και ιστορίες με μικρές περιπέτειες, ενώ τους αρέσουν πολύ και οι ιστορίες με ομοιοκαταληξία που τους επιτρέπουν να απομνημονεύσουν εύκολα κάποιες λέξεις.

Η περιπέτεια της ανάγνωσης γίνεται όλο και πιο διασκεδαστική

Μιλήστε στο παιδί σας για τα πράγματα που βλέπετε στο βιβλίο. Περιγράψτε του κάποιες εικόνες. Κάντε του ερωτήσεις. Θα βρει τον τρόπο να σας απαντήσει ακόμα κι αν δεν έχει μάθει ακόμα να μιλάει. Παίξτε με τις λέξεις, τραγουδήστε, φτιάξτε τις δικές σας μελωδίες και τα δικά σας στίχια, δοκιμάστε τις δυνατότητες της φωνής σας για να δώσετε υπόσταση σε έναν ήρωα, κάντε γκριμάτσες και περιέργους ήχους, χτυπήστε παλαμάκια, αυτοσχεδιάστε. Αν υπάρχουν κοντά σας βιβλιοθήκες με βιβλία για μικρά παιδιά, ξεκινήστε να τις επισκέπτεστε και αν οι χώροι είναι κατάλληλοι περάστε λίγη ώρα εκεί μαζί με το παιδί σας, δίνοντάς του την ευκαιρία να εξοικειωθεί σταδιακά με τον χώρο και τους ανθρώπους της βιβλιοθήκης. Ξεκινήστε να επισκέπτεστε μαζί με το παιδί σας και βιβλιοπωλεία. Πιο σύντομα από όσο νομίζετε, θα έχει λόγο στην επιλογή των βιβλίων του!

από την ηλικία των δύο ετών

Αν συνεχίζετε να διαβάζετε καθημερινά στο παιδί σας θα εντυπωσιαστείτε από την ταχύτητα με την οποία θα αυξάνεται το λεξιλόγιό του. Συνεχίστε να του διαβάσετε! Βρείτε κάποια ώρα μέσα στη μέρα που είστε και οι δύο χαλαροί και ξεκούραστοι, πάρτε ένα βιβλίο και χαρίστε στο παιδί σας το πολύτιμο δώρο της φωνής και της αγκαλιάς σας.

Πριν συμπληρώσει τα τρία του χρόνια το παιδί ξέρει να χειρίζεται καλά το βιβλίο και καταλαβαίνει τη λειτουργία του κειμένου. Παρακολουθεί την ιστορία με μεγαλύτερη προσοχή και παρατηρεί κάθε μικρή διαφορά ανάμεσα στη μία ανάγνωση και στην άλλη, ενώ αναζητά τις εικόνες που το ενδιαφέρουν, κάνει παρατηρήσεις και σχολιάζει τις λεπτομέρειες. Επαναλαμβάνει τις σύντομες ιστορίες που έχει μάθει και όλο και συχνότερα «απαιτεί» να του διαβάσετε τις ιστορίες που του αρέσουν.

Μεγαλώνοντας αποκτά μεγαλύτερη αυτονομία στην επιλογή των βιβλίων και δείχνει καθαρά τις προτιμήσεις του. Όσο πλησιάζει προς τα τέταρτα γενέθλια τόσο περισσότερο παρεμβαίνει στην ανάγνωση της ιστορίας, κάνοντας σχόλια, συνδέοντας την ιστορία με την δική του εμπειρία, κάνοντας υποθέσεις για την εξέλιξη της, θέτοντας ερωτήματα, ενώ παράλληλα «διαβάζει» όλο και περισσότερο τις εικόνες. Πολλές φορές αρχίζει να αναγνωρίζει γράμματα ή ακόμα και λέξεις.

Συνεχίστε τις επισκέψεις σε βιβλιοθήκες και βιβλιοπωλεία μαζί με το παιδί σας. Επιλέξτε τα βιβλία που θεωρείτε κατάλληλα αλλα δώστε και στο παιδί σας τη δυνατότητα να διαλέξει τα βιβλία που θέλει να του διαβάσετε. Εμπιστευθείτε τον μικρό σας αναγνώστη!

Τα βιβλία για τα «μεγάλα» παιδιά των 2, 3 και 4 χρόνων

Μετά τα δύο χρόνια τα παιδιά αρχίζουν να ενδιαφέρονται για ιστορίες που διηγούνται στιγμές της καθημερινής ζωής (όπως μια βόλτα στο πάρκο, μια μέρα στον παιδικό σταθμό ή μια επίσκεψη στον γιατρό), ιστορίες που αναφέρονται σε συναισθήματα (όπως ο φόβος και η ζήλια), ιστορίες με αδέρφια και φίλους, καθώς και παραμύθια, ενώ συνεχίζουν να διασκεδάζουν ιδιαίτερα όταν τα κείμενα έχουν ομοιοκαταληξία. Όσο τα παιδιά μεγαλώνουν, μπορούν όλο και περισσότερο να παρακολουθούν ιστορίες με μεγαλύτερο κείμενο και πιο πλούσιο λεξιλόγιο, ενώ αρχίζουν να δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για ιστορίες που έχουν πιο σύνθετη πλοκή, καθώς και για εκείνες που διαδραματίζονται σε λιγότερο οικείους χώρους.

Από την ηλικία των δύο ετών τα παιδιά δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και για βιβλία που αναφέρονται σε έννοιες (χρώματα, σχήματα, αριθμούς, κ.ά.), ομάδες (ζώα, οχήματα, ρούχα, κ.ά.), καθώς και για βιβλία που τους δίνουν πληροφορίες και τα βοηθούν να «διαβάσουν» και να δουν οργανωμένα τον κόσμο που τα περιβάλλει (εποχές, δραστηριότητες, είδη φρούτων, κ.ά.). Τα βιβλία αυτά προκαλούν συχνά αμηχανία στους μεγάλους, καθώς δεν γνωρίζουν με ποιον τρόπο να τα διαβάσουν στα παιδιά. Μην τα φοβηθείτε! Δώστε τα στο παιδί σας, καθίστε δίπλα του και να είστε σίγουροι ότι με τις ερωτήσεις και τις παρατηρήσεις του θα σας δείξει τον τρόπο της ανάγνωσης.

Και προετοιμαστείτε για σπουδαίες στιγμές!

